

KURJER WARSZAWSKI

D. 3. Września.
CZWARTEK.
ROK 1829.

N° 235

WSPOMNIENIA
Zgon Sebestjana
Wolińskiego Mi-
sjonarza 1811.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Na rok szkolny następny w Szkole Wydziałowej XX. *Dominikanów* w Warszawie zapis Uczniów rozpocznie się d. 15 Wrześ: o godz: 9 rano. Uczniowie świeżo do tej Szkoły przychodzący złożą metrykę Chrztu, świadectwo ospy odbytej, i świadectwo Rektora Szkoły, lub Przecłożonego Instytutu, w którym nauce poprzednio pobierali. Zawiadamia się oraz Rodziców lub Opiekunów, iż w skutek Reskryptu Kommissji R. W. R. i O. P. nikt podejmować się nie może ani korepetycji, ani dozoru domowego uczniów, ani utrzymywania ich na stacji, kto do tego upoważnionym nie będzie przez podpisanego. — X. *Dzieszkowski* Rektor.

Wyjątek z mowy JW. *Jelńskiego* Prezesa Banku Pol: mianej na onegdajszym posiedzeniu: »Wychodząc z dość powszechnej a niebezzasadnej obawy, że Bankowi Polskiemu zabraknie na obrotach w kraju nieznanymi; że trudno mu będzie przełamać wstręt do papierów, których każdy dotąd rodzaj dla swych wątpliwych zasad, nową się klęską odznaczył, że nakoniec nie łatwo mu będzie znaleźć dostateczną liczbę osób oswojonych z działaniami handlowemi, może nie jeden przyzna iż Bank przeszedł oczekiwanie jego, gdy się dowie, że kapitał Banku z bezpieczeństwem i korzyścią w obieg wypuszczony został, że w pierwszych zaraz miesiącach około 9 milionów zł. w biletach kassowych zastępowało z ufnością w obiegu kapitał brzęczący; że ruch w kassie Banku wynosił 53 miliony; że ogólny ruch

obrotów Bankowych dochodził do 185 milionów; że nakoniec Bank w przeciągu niespełna 8 miesięcy po otrączeniu wszelkich wydatków, otrzymał zysku przeszło milion dwaście sto tysięcy zł. to jest więcej iak 10 od sta rocznie.»

Artykuł nadesłany. — Miło zapewne będzie wielu osobom powziąć wiadomość że i w roku terażniejszym ogród P. *Ulrycha* przy ulicy Ceglanej obfituje w *Winogrona*, z których nawet w tej porze już jest wiele dojrziałych osobliwie koloru niebieskiego. Ktoby po użyciu wód mineralnych chciał uzupełnić kuracją, pożywaiąc przez nieiaki czas codziennie świeże winogrona, znajdzie do tego najlepszą sposobność w namienionym ogrodzie, i takową kuracją, najdalej za 2 tygodnie będzie mógł rozpocząć. — H.

P. *Jordaki Kupareńko*, jeśli pogoda posłuży, da w przyszłą Niedzielę w Amfiteatrze *Hecy*, piękny *Faierweik*.

Artykuł nadesłany. *Odczwa do grywających w Szachy Krakowianów.* — Gra w Szachy z pomiędzy wszystkich innych, sama jedna tę ma zaletę, że można w nią grać, chociaż osoby do gry należące są od siebie oddalone, a zatem mogą się nawet nieznac, ani widzieć iakich fortelów lub metody ich przeciwnicy w tej grze używać zwykli. Wiadomo, że zagranicą uskutecznianno iakie partje, to jest że zebrani gracze iednego miasta, grali przez pocztę w Szachy z graczami innego miasta mniej lub więcej oddalonych; krótko więc mówiąc, idzie tu oto czyli podo-

buież gracze w Szachy *Warszawscy* niemieli by zaszczytu grać partji z graczami *Krakowskiemi*, w tę potężną na całej kuli ziemskiej wszystkich gier kombinacyjnych Królową. Preliminarja tej umowy mogłyby być następujące. 1) Każda strona graczy udzielałaby wiadomość drugiej, o swoich cugach czyli posunięciach przez pisma perjodyczne np. gracze *Krakowscy* przez *Gońca Krakowskiego*, a *Warszawscy* przez *Kurjera Warszawskiego*. 2) Stawka żeby wynosiła zł. 100 z zastrzeżeniem, że takowabędzie oddana przez wygrywających na korzyść Towarzystwa Dobroczynności tego miasta którego gracze *meta* dadzą. 3) U redakcji tych pism możnaby sobie wyiednać wzajemne zareczenie wypłaty przegranej. Jeżeli te przedugodne punkta gracze w Szachy *Krakowscy* przyjąć raczą, *Warszawscy* gracze mają zaszczyt upraszać swych Szachownych przeciwników o doniesienie jakie Szachy sobie obieraia *białe* czy *czarne*? Jak ma być wylosowane pierwsze posunięcie? Na ponumerowanej Szachownicy które Szachy na których numerach stać mają, to jest Numery 1m czy ma stać biała czyli czarna wieża? Partja ta mogąc trwać rok lub więcej, byłaby bardzo ciekawą nie tylko dla osób doniej czynnie należących, lecz razem dla wszystkich grających w Szachy, którzy te 2 pisma perjodyczne czytać będą, z tych bowiem iak najdokładniejszą o wszystkich posunięciach każdy będzie mógł powziąć wiadomość. Czekamy z niecierpliwością odpowiedzi na to wyzwanie, abyśmy wraźie przyjęcia takowego, śpiesznie stosowne przedsięwzięcie mogli środki.

W *Wilnie* w drukarni *Neumana* wyszło świeżo z druku dzieło: *Galerja obrazów życia ludzkiego czyli charaktery*. Autorem jest Amerykanin rodem z Nowego-Jorku *P. Wasington Irving*, znany w uczonej świecie z tra-

faego kreślenia charakterów (i czytelnikom polskim już znany z przekładów) *Tłómaczem Galerji obrazów* jest *P. Józef Bychowiec*. Powieści wtem dziele zawarte są istotną szkołą domowego i społecznego życia człowieka, a gdy trudno ażeby każdy sam wszystko przez własne doświadczenie dochodził, czytanie zatem wypadków obcych doświadczeń, nie ochybną jest korzyścią. Słusznie powiada *P. Bychowiec* o *Galerji obrazów P. Irwinga*, iż »Czytając uważnie to dzieło, daje się uczuwać powinowactwo umysłowe z naszym *Panem Podstolim*, z tą wszelako różnicą, że *Ojciec P. Podstolego* wysledza tylko zwyczaje i obyczaje polskie; *Irwing* zaś, czyni postrzeżenia ogólniejsze, w duchu obywatela świata, mogące się stosować do mieszkańców we wszystkich narodach Europejskich.» Dzieło to składa się z 2ch tomów in 12, kosztuje u *N. Glikberga* zł. 7.

Parobek o którym doniesiono, że wpadł w każdą wrzącej wody, po 3 dniowych boleściach, mimo wszelkiego ratunku, zakończył życie.

Artykuł nadesłany. — *Taniec* pradžiwie Polski, pełen śpiewu i doskonały do tańca, grany w zeszłym tygodniu w Teatrze Narodowej kompozycji *Serravallo* i instrumentowany przez *Orłowskiego*, sprzedaje się u *Brzeziny, Magnusa* i *Ciechanowskiego*.

Wstolicy związku Zjedn: Stanów północnej Ameryki w *Wasingtonie*, żyje Polak *Zieliński*, utrzymujący się z szewctwa. Jest on 10dem z *Gniezna*, służył w wojsku Xięstwa Warszawskiego, dostał się w Hiszpanji w niewolę Angielską, był posłany do Kanady, i z tamtąd przeszedł do Zjednoczonych Stanów.

Artykuł nadesłany. — *Śpiewacy* *Włosey* *Pan Czelli*, *Pani Tusę* (*Toussin*) i *Panna Galis* bawia teraz na *Wolyniu*, gdzie dali kilka Koncertów w znaczniejszych miastach, wszę-

dzie zyskali zupełne zadowolenie. W *Zyto-*
niczu dali 5 koncertów, byli przyjęci z rze-
sistemi oklaskami, i na powszechnie żądanie
musieli jeszcze pozostać. Młoda śpiewaczka
P. *Gallis* zaczyna się wstawiać, w każdym
wystąpieniu Publiczność przyjmuje ją z zapa-
łem i ciągłemi oklaskami. Zwawcy szczegól-
niej zwracają uwagę na jej piękny głos *Kon-*
tralto (rzadki talent) i powszechnie utrzymują
że wkrótce młoda ta śpiewaczka mo-
że być pierwszą w swoim rodzaju. Wkrótce
Panna *Gallis* ma wrócić do *Warszawy*.

Dzisiaj rano ciepła stop: 11. Wczoraj w połu: 19.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

W czasie wielkiego obiadu który dawał Król
Angielski weszłym miesiącu w rocznicę swo-
ich urodzin, była na stole, według dawnego
zwyczaju angielskiego, Pieczeń wołowa waga-
ca 300 funtów. — Donoszą z *Serwji* że Basza
Belgradu odebrał wiadomość z *Stambułu* iż
tameczni Patriarchowie Grecki i Ormjański
rozkazali żeby 20,000 Ormjan i Greków pra-
cowali przy okopach pod *Stambułem*. W
Adryanopolu wszyscy wzięli się do broni, ie-
dnak wielu pracujących ucieka, a wielu zna-
komitych Turków oddała się z swemi harema-
mi. Przewidują że *Adryanopol* z powodu zruj-
nowanych warowni nie będzie mógł być bron-
iony i może Turcy opuszczając to miasto zbu-
rzą je zupełnie. — Donoszą z *Nowarynu* że
Pułkownik Grecki *Dencel* który, jak wiado-
mo, niedawno został wysłany na uśmierzenie
rozruchu między *Pelikarami*, szczęśliwie do-
pełnił swoje zlecenie. — Wojsko francuzkie znaj-
dujące się dotąd w *Grecji* pod dowództwem Je-
raśa *Szejndra*, ma dotąd mało chorych. —
Pułkownik *Gustawson* były Król Szwedzki
bawi dotąd w *Lipsku* w zaciszu. — Lord
Dudlej Stuard przybył z swoją małżonką, cór-
ką *Lucjana Bonaparte* z *Włoch* do Pa-

ryża. — W *Berlinie* rozeszła się wieść, że
Sułtan miał wysłać Kommissarzy do głównej
kwatery wojska Rossyjskiego, którym dał peł-
nomocnictwo wejść w układy o pokój. — Ce-
sarzowa *Brazylska* znajdowała się w końcu z.
m. ieszcze w *Gandawie*. — Niedawno w nie-
których prowincjach Królestwa *Niderlandz-*
kiego panowały tak gwałtowne ulewy, że kil-
kanaście wsi były zupełnie pod wodą. O tym-
że czasie grady zrządziły znaczne szkody. —
Wojsko Francuzkie od roku przyszłego nosić
będzie zamiast spodni granatowych czerwone,
przez co rząd skorzysta na każdym żołnierzu
po 4 franki.

Paganini nie dawszy teraz w *Berlinie* kon-
certu, wyjechał do *Ems*. — Pewien kupiec w
Nowym Jorku zgłosił się do sądu, prosząc,
aby jako prowadzący nieporządne życie i nie-
mający stałego zamieszkania, zamknięty został
na sześć miesięcy wareszcie. Jest on bowiem
skłonny do pijaństwa i spodziewa się przez
półroczne więzienie odzwyczaić się od tego
nałogu. Sąd przychylił się do jego żądania,
co kupiec przyjął z wdzięcznością. — Znowu
donoszą z *Londynu* że w Anglii zaciągają mło-
dych ludzi do wojska morskiego, i że wkrót-
ce będzie nzbrowionych 12 okrętów linjo:, 15
fregat i 20 różnych statków wojennych. Zap-
asy żywności dla tej floty zgromadzą do
Portów. — Dnia 18 z. m. w *Kopenhadze* dało się
uczuc trzęsienie ziemi, co się niewydarzyło
od lat przeszło 70. — Xże *Esterhazy* Magnat
Węgierski, ma w swych dobrach 3,000 owiec,
a w całych *Węgrzech* jest ich tylko 7,000.

Pod tytułem: *Świat podziemny*, wydał w
Lipsku Pan *Wienbrak* dziełko wktórem usi-
łwie dowieść, że ziemia jest wewnątrz pró-
żna; że podobnie jak na powierzchni miesz-
kałą wewnątrz owady, płazy, ryby, ptaki,
zwierzęta ssące, a nawet i ludzie, jest tam i

ogień i woda, powietrze, światło (?) Utrzymujcie on, że wchód do tego podziemnego świata znajduje się w Polsce; daie poznać sposoby życia zwierząt tam mieszkających, opisuie drogi itp. a to wszystko z takimi szczegułami iak gdyby świeżo wrócił z podziemnych krajów.

DONIESIENIA.

Sprowadziłem znaczny zapas RZEPNICY ZIMOWEJ (Colsa,) oczem zawiadaniom szanownych interesantów, którzy zechcą zgłosić się do mego Handlu przy ulicy Długiej pod Nr 489 Lit. A. którą za pomierną cenę sprzedawać przyrzekam, dostać można na korce, cwiercie, i garnce. — *D. G. Wittge.*

W domu pod Nr 275 przy ulicy Freta nowo została założona TRAKTJERNIA, w której można dostać różnych potraw w każdym czasie za najpomniejszą cenę.

Ktoby sobie życzył z Szanownych Rodziców lub Opiekunów oddać swe DZIECI do Szkół Woiwódzkich XX Piłarów uczęszczające, na Stancją ze szkołą i innymi wygodami, według życzenia w domu npozawienie na ten cel od Władzy Policyjnej iako i Szkolnej mającym, raczy się zgłosić po dalszą w tem informacją pod Nr 54 w Ryнку Starego Miasta na drugie piętro od frontu.

FUZJA dubeltówka roboty ładnego z pierwszych Majstrów zagranicznych, jest do sprzedania w Hotelu Niemieckim Nr 22 widzieć ją można codzień od godziny 7, do 8 rano.

Przy ulicy Targowej pod Nr 959, są do naięcia 5 WOZOWNI i GÓRA wielka na Skład. Wiadomość u Murgrabiego.

FORTEPIJAN mahoniowy, z mechaniką angielską, nowy i wcale nieużywany, jest do nabycia przy ulicy Nowy Świat pod Nr 1307 w domu Willerta na drugim piętrze.

PROCH NIDERLANDZKI z najkawniejszej fabryki, SZRÓT ANGIELSKI patentowany, SER SZWAJCARSKI zielony, kracuteskase, SLIEDZIE HOLLENDERSKIE tego roczne pierzchy londouy Transport, OLIWA PROWANCKA Huil de Aix zupełnie białą, odebrał Handel Korzenny i Win. — *M. B. Gordon Wdowy* przy ulicy Długiej.

W domu pod Nr 1381 przy ulicy Marszałkowskiej są do naięcia od Sgo Michała r. b. na dole 4 POKOJE, Kuchnia i Drwalnia, na 1 piętrze 4 Pokoje, Sala, 2 Gabinetki, wielka Kuchnia i Pokój Kuchenny,

Piwnica, Drwalnia, i Góra. Dowiedzieć się można przy ulicy Długiej pod Nr 544 w Składzie materiałów Pismiennych.

Jeśli kto ma do zbycia pare KONI niemłodych, niechudych, maści karej, gniadej lub kasztanowatej, miary nie małej, dobrze do powozu wyjeżdżonych, bez żadnych narowów, niech się zgłosi do domu pod Nr 669 przy ulicy Leszno na 2 piętro, gdzie także są do zbycia za pomierną cenę Obrazy olejno malowane, za gotowe pieniądze, lub w zamian za Konia.

Pod Nr 318 przy ulicy Rynek Nowego Miasta w mieszkaniu W. Józefa Kaczyńskiego, rozmaite sprzęty domowe będą przez Licytacją sprzedane w dniu 4 b. u. r. o godzinie 10 zrana, za gotowe pieniądze więcej daćemu.

TABAKIERYĘ Szkołą z rysunkiem Konia ze Strzelcem i Chartami, zestawiono w Doleżęci idące z ulicy Niecałej na przeciw Sgo Krzyża, lub idąc z Pałacu Namiestników Królewskich na ulicę Niecałą. Dorozkarczowi w której zostać mogła lub znalazcy, ofiaruje się Rubla nagrody za odniesieniem do domu Nr 405, na Krakowskie Przedmieście na 2 piętro do Właściciela.

Doniesienie Loteryjne. — JUTRO ciągnięcie 2giej Klasy 36 Literji LOSÓW KUPNYCH całkowitych po zł: 33, czwerciwych po zł: 8 gr: 8, w moim Kantorze i-czerwie dostać można. — *A. Wentheim*, Nr 385 na Krakowskim Przedmieściu w domu W. Ryxa.

Starz Wolffa Lajmann zagubiwszy KSIĄŻKĘ Służbową, uprasza znalazcę o oddanie za nagrodą do Kantoru Służących w Ratuszu Głównym.

Znany w tutejszej Stolicy Holender znoum przybył i przewioł znową partją prawdziwych Harlemskich CERUL rozmaitych Kwiatów iako to, Hyacyntów, Narcyzów, Ranunkuli, Tazetów; oraz w najpiękniejszych gatunkach Tulipanów i w wszystkich cebulowych Kwiatów, z tych wiele gatunków rannych bardzo posiada, które użyć można tak w Inspektach iako i w Gruncie. Łaskawi Amatorowie raczy takowe obejrzeć w Hotelu Lipskim Nr 603, za cenę umiarkowaną zarezerwa się.

TEATR NARODOWY. Dziś Kome: *Opie Lektyka na przedzi, Kome: Pistolety ślepo nabite i Zabawa Tancerska.*

Dziś w domu Towarzystwa Dobroczynności Kome: *Op: Miłość na ulicy Przynynek, K. m: Pierwsza lepsza i Komejo-Opera Obiadek z Magdysią.*